

مبارزه در برابر فساد

مسئولیت دینی ملی و اجتماعی است

ستایش مخصوص ذات خدایی که پروردگار جهانیان است، همان ذاتی که در قرآن کریم فرموده است: ﴿وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ «و هرگز در زمین در پی فساد مباش، بی‌گمان الله مفسدان را دوست ندارد»، گواهی می‌دهم نیست معبود برحق جز الله یکتای بی‌همتا، و گواهی می‌دهم که سرور ما حضرت محمد صلی الله علیه وسلم بنده و فرستاده خداست، درود و رحمت و برکات خداوند بر او، و بر آل و اصحاب و پیروان راستین آنها باد.

اما بعد!

بی‌تردید فساد پدیده منفی است که باعث از بین رفتن انرژی و توانایی افراد و کشورها می‌شود، و مانع فرا راه ساختار و توسعه می‌باشد؛ بنابراین همه شرایع آسمانی با اتفاق از همه انواع و اشکال فساد هشدار داده منع نموده است، چنانچه خداوند متعال بر زبان حضرت صالح علیه سلام فرموده است: ﴿وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ «و در زمین به تباهی نکوشید»، و بر زبان حضرت شعیب علیه سلام فرموده است: ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ «و چیزهای مردم را کم ندهید (و حق آن‌ها را ضایع نکنید) و در زمین به فساد نکوشید»، و از زبان حضرت موسی علیه سلام حکایت می‌کند که به برادرش گفت: ﴿وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾ «و (مردم را) اصلاح کن، و از راه مفسدان پیروی نکن»، و پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است: «اما کسی که رضای الله راه بخوهد، از امام و حاکم اطاعت کند، مال خوب را انفاق نماید، و با شریک خود آسان گیرد، و از فساد کاری پرهیز کند، پس همه خواب و بیداری او پاداش است».

و فساد دارای اشکال متعددی می‌باشد، خطرناکترین آن همان فسادی است که به تخلفات مالی و اداری برمی‌گردد، چه از طریق تجاوز بر مال عام بوده باشد یا از طریق تقصیر در ادای مسئولیت وظیفوی، یا واسطه بازی و رشوت و غش، چون همه این امور از باب خوردن

اموال مردم به باطل است، چنانچه خداوند متعال می‌فرماید: ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ﴾ «و اموالتان را در بین خود به باطل (و ناحق) نخورید»، و پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است: «نفرین خداوند بر رشوت دهنده و رشوت گیرنده»، و در حدیث دیگری گفته است: «برخی از مردم به ناحق در اموال الهی دخل و تصرف می‌کنند؛ روز قیامت، برای آنها آتش (دوزخ) خواهد بود»، و همچنین گفته است: «گوشتی که از حرام تغذیه نموده است داخل بهشت نمی‌شود، آتش جهنم به او بهتر است»، همچنین فرموده است: «کسی که در امر ما خیانت و غش کند از جمله امت من نیست».

و بدون تردید مبارزه در برابر فساد مسئولیت دینی ملی و اجتماعی می‌باشد، چون مسئولیت دینی از اصلاح نفس، تربیت آن بر تقوی و ترس از خداوند و ناظر دانستن او در خفا و آشکارا شروع می‌شود، خداوند متعال می‌فرماید: ﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ «و هر کجا باشید او با شماست، و الله به آنچه می‌کنید بیناست»، همچنین فرموده است: ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ «بی‌گمان الله همواره بر شما مراقب (و نگهبان) است»، همچنین غرس نمودن ارزشهای راست‌گویی، امانت‌داری، وفا و غیر از اینها از ارزشهای برتر در نفوس واجب است، چون مسلمان واقعی اصلاح‌گر است نه فساد پیشه، خداوند متعال فرموده: ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ﴾ «آیا کسانی‌که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، مانند مفسدان در زمین قرار می‌دهیم؟! آیا پرهیزگاران را مانند بدکاران قرار می‌دهیم؟».

اما مسئولیت ملی و میهنی تقاضا می‌کند تا ارزشهای وفاداری و وابستگی به وطن، تعمیق احساس مسئولیت در برابر مال عام و مرافق عمومی، نشر فرهنگ نزاهت و شفافیت بر حدود وسیع اجتماعی تقویت گردد، و باید دست مفسدان تخریب‌گران گرفته شود، خداوند متعال مفسدان در روی زمین را به شدیدترین انواع مجازات وعده نموده است، چنانچه می‌فرماید: ﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِّنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ

عَظِيمٌ ﴿سزای کسانی که با الله و پیامبرش می‌جنگند، و در زمین به فساد می‌کوشند، فقط این است که کشته شوند، یا به دار آویخته شوند، یا دست (راست) و پای (چپ) آن‌ها بعکس یکدیگر بریده شود، و یا از سر زمین خود تبعید گردند، این رسوایی آن‌ها در دنیاست، و در آخرت عذاب بزرگی خواهند داشت﴾.

ستایش مخصوص ذات خدایی که پروردگار جهانیان است، درود و سلام بر اشرف خلق سرور ما حضرت محمد صلی الله علیه وسلم و بر همه آل و اصحاب او باد.

مسئولیت اجتماعی تقاضا می کند تا فرهنگ عمومی مخالف فساد تقویت گردد، و رقابت آگاهانه اجتماعی به خطر فساد بر مجتمع تحقق گردد، تا باشد نقش نهادهای دینی، آموزشی و رسانه‌ای فعال گردد، چون خداوند متعال فرموده است: ﴿فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ﴾ «پس چرا از امت‌هایی پیش از شما، خردمندانی نبودند که (مردمان را) از فساد در زمین باز دارند؟! مگر اندکی از آنان که نجات‌شان دادیم»، و در آیت دیگری گفته است: ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ﴾ «و (ای پیامبر!) پروردگارت چنین نبود که شهرها (و آبادی‌ها) را به ظلم نابود کند، در حالی که اهل آن (افرادی شایسته و) نیکوکار باشند».

همچنین این امر از ما تقاضا می کند تا گناه هیچ مفسدی را ستر نکنیم، و باید همراه دستگاه‌های کشفی در آشکار سازی هرگونه فساد همکاری نماییم، تا که استقرار همه مجتمع تحقق گردد، چون پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است: «مثال کسانی که حدود الهی را رعایت می کنند و آنان که رعایت نمی کنند، مانند گروهی است که سوار کشتی می شوند و با قرعه کشی برخی از آنها در طبقه ی بالا و عده ای در طبقه ی پایین قرار می گیرند. آنان که در طبقه ی پایین قرار می گیرند، برای دست رسی به آب، به طبقه ی بالا رفت و آمد می کنند؛ لذا می گویند: بهتر است برای اینکه مزاحم هم سفران خود در طبقه ی بالا نشویم، سوراخی در طبقه ی پایین ایجاد کنیم (و از دریا، آب برداریم). اگر مسافران طبقه ی بالا مانع آنها نشوند و آنها را با تصمیمی که گرفته اند، آزاد بگذارند، همگی هلاک (غرق) می گردند و اگر مانع آنها شوند، همه ی آنان نجات می یابند».

پروردگارا! مصر و همه کشورهای جهان را از هر بدی محفوظ بدار